

Lovforslagets Paragraffer, det stillede Ændringsforslag samt Spørgsmaalet om Lovforslagets Overgang til tredie Behandling sættes til Forhandling under eet.

Ordføreren (Jepsen Christensen): Det Lovforslag, som den højtærede Undervisningsminister fremsatte i Landstinget den 2. December 1932 vedrørende Folkeskolen i de sønderjydske Landsdele, var tænkt som et Supplement til en almindelig Styrelses- og Tilsynslovgivning for hele det øvrige Land, forudsat at det ved Arbejdet med dette Lovforslag viste sig muligt at samarbejde de to Love. Det har imidlertid vist sig ikke at være gørligt at samarbejde de to Love paa en saadan Maade, at man paa begge Sider af den gamle Grænse kunde være tjent dermed. Ministerens oprindelige Forslag om at vælge Forældreraad omkring hver Skole i hvert Skoledistrikt er man gaaet bort fra, og derved bortfaldt det, vi har i de sønderjydske Landsdele, nemlig en Skolekommission i saa godt som hvert Skoledistrikt. I Stedet for at have direkte Valg til Skolekommissionen er man gaaet over til indirekte Valg, og Skolekommissionen vælges for hele Kommunen og ikke, som det var Tanken med Forældreraadene, for hvert Skoledistrikt.

Naar det er saa vanskeligt i de sønderjydske Landsdele at gaa over fra at have en Skolekommission i hvert Skoledistrikt til at have en Skolekommission for hele Sognet, hænger det sammen med den historiske Udvikling, idet man under det tyske Styre havde smaa økonomiske Kommuner indenfor de enkelte Sognekommuner, saaledes at der indenfor en enkelt Sognekommune godt kunde være baade 4, 5, 6, 7 ja 8 økonomiske Kommuner, der hver for sig havde sin Skoleledelse. Det vilde være at bryde med en mangeaarig Udvikling, om vi her vilde gaa over til at sige: Nu skal det hele slaas sammen under een Sogneskolekommission. Det vilde virke forstyrrende paa det tilvante, paa Udviklingen, saaledes som den har formet sig dernede i al Almindelighed. Men det vilde ogsaa være højst uheldigt at gaa til denne Form for Valg af Skolekommissioner under Hensyn til det, der staar i Skolelovforslaget, saaledes som det nu er vedtaget ved anden Behandling, at man ved Valg af Sogneskolekommissioner skal søge at vælge et Medlem ind i Skolekommissionen for saa godt som hvert Skoledistrikt. Det vilde, da vi i de sønderjydske Landsdele har adskillige Skoledistrikter, hvor det tysksindede Element er i Flertal, men Kommunalbestyrelsen har

dansk Flertal, betyde, at Kommunalbestyrelsen enten vilde være henvist til fra saadanne Skoledistrikter at vælge et tysksindet Medlem ind i Skolekommissionen eller ogsaa at se bort fra Mindretallets Ret i denne Forbindelse og i Kraft af sit danske Flertal vælge et dansk Medlem.

Saaledes kunde jeg fortsætte med at nævne alle de mange Vanskeligheder baade paa Grund af det tilvante og af national Art, der ligger i Vejen for en fælles Lovgivning under det Vilkaar, at vi kun skal have een Skolekommission for hele Sognet og oven i Købet valgt ikke af de almindelige Vælgere, men af Kommunalbestyrelsen, idet der da ikke mere er Mulighed for at faa en Skolekommission for Sognet valgt ved Forholdstalsvalg, men i Kraft af Flertallets Villie i Kommunalbestyrelsen. Jeg tror, at hvis vi gennemførte det Lovforslag, der før blev vedtaget, i Sønderjylland, vilde det virke saa meget forstyrrende paa den gode Udvikling dernede, at det vilde være ganske forfejlet i vort Forhold til Mindretalsproblemet og til Danmarks Stilling i hele dette Spørgsmaal.

Saa kan man jo spørge: Ja, men naar man nu gennemfører denne Tilsyns- og Styrelseslov her i Landet paa Folkeskolevæsenets Omraade, en Lov, der kan have Udsigt til at staa gennem mange Aar, er det saa alligevel ikke forkert at gøre den sønderjydske Skolelovgivning permanent for et lige saa langt Tidsrum, som den Skolelovgivning, der vedtages for det øvrige Land, kan tænkes at blive staaende? Dertil vil jeg gerne svare, at det synes jeg slet ikke, det er. Det vilde være meget mere forkert, om Lovgivningsmagten ikke tog de fornødne Hensyn til de særlige Forhold, der findes dernede. Forholdet er jo nemlig slet ikke det, at dermed er enhver Mulighed for Fællesskab paa Skolevæsenets Omraade mellem de sønderjydske Landsdele og det øvrige Land ikke til Stede. Jeg vil gerne fastslaa, at det Lovforslag, vi her behandler, drejer sig om en enkelt Side af Skolelovgivningen. Vi har al anden Lovgivning om Skolevæsenet fælles med det øvrige Land. Det gælder Skolegangsordningen, det gælder Lovgivningen om Skolebygninger, det gælder Lærerlønningslove, det gælder om Aften- og Ungdomsskoleloven, Seminarieloven, Gymnasieloven, Loven om Realskoler — alt dette har vi fælles med hele det øvrige Land, blot ikke Tilsyns- og Styrelseslovgivningen for Folkeskolen. Jeg ønsker at fastslaa dette, fordi der hersker den Misforstaaelse, at vi i al Almindelighed staar helt udenfor dansk Skolelovgivning. Det gør vi slet ikke.